

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön előfizetheti helyben a szerkesztő s kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívánató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindeféle hirdetésnyelvet fogadják s pontosan és jutányosan közlik.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Kinevezések, előléptetések, névmagyarítás. A' tiszavölgyi társulat harmadik nagygyűlésének különös tárgyalásai. Budapesti napló. Törvényhatóságok: Fejér és Csanádmegyék közgyűlései; rövid tudósítások Buda, Győr, Temesvár és Perlak városok köréből Erdélyi országgyűlés. Társulati élet; A' m. orvosok és természetvizsgálók VIII nagygyűlése első felszólítás; felszólítás a' m. k. természet-tudományi társulat részéről országunk növényzete tárgyában; népevelési botrány; a' budai jótékony nőegyesület.)
Külföld (Amerika, Portugália, Spanyolország, Anglia, Franciaország, Poroszország.)
Értesítő.

MAGYARORSZAG és ERDÉLY.

Ó cs. s ap. kir. felsége Svágor Balázs Frigyes a' károlyvárosi váltótörvényszék elnökét udv. tanácsos' czimmel díszesíteni legkegy. méltóztatott.

Ó cs. s ap. kir. felsége Gáger Mihályt magy. k. r. udvari kancellariát fogalmazó gyakornokot tiszb. fogalmazóvá kinevezni legkegy. méltóztatott.

Ó cs. s ap. kir. felsége dr. Schedel Ferencz magyar tudós társasági titoknok vezetéknevén: k. T o l d y - r a átváltóztatását megengedni méltóztatott.

A' pesti elsőbírósgyűlés váltótörvényszékénél megüresült kiadói helyre N e d e c z y Flórián kiadói-segéd alkalmaztatott.

Az erdélyországi kir. tartományi bányaszéknél megüresült kamrai ülnökségre A n g y a l György, ottani első titoknok lón érdemesítve.

A' tiszavölgyi társulat 3dik nagygyűlésének különös tárgyalásai. (Folytatás.)

Márt. 23kai ülésben 8) A' megelőző két ülés jegyzőkönyvei hitelesítették, olvastatott az alapszabályok terve (lásd mult Társalkodónkat), mely pontonként tárgyalás alá vétetvén: módosítva helybenhagyott s annak a' törvény értelmében fölterjesztése a' központi választványnak meghagyatott, mely fölterjesztésben fejtsék ki mindazon nehézség, mellyek miatt ovakodnia kellett a' nagygyűlésnek elzárni már most a' változtatások későbbi lehetőségét, mellyek itt végtelenül bonyodalmas ügy gyakorlati létesítésében mellözhetlenekké válnak.

9) Olvastatott a' központi választvány jegyzőkönyve márt. 22kéről a' főmérnöki állomás iránt tett intézkedésről, melly szerint az ideiglen mostani állapotában hagyatik. Mi tudomásul vétetvén.

10) Közlekedési elnök ó nmlga előadja a' Dunagőzhajózási társulat által hozzája intézett az iránti felszólítást, melly szerint a' tiszavölgyi társulat felkérte, megtenni társulati úton a' czélszerű lépéseket, hogy a' Tisza folyón, melylyen közelebből rendszeres közlekedést kíván a' fenemlített társulat megindítani, a' hajózás akadályai hárittassanak el.

Ezzel kapcsolatban csongrádi képviselő, s az első tiszai gőzhajózás elnöke jelenti, miszerint ezen társulat is hasonló czélú felszólítást intézend a' tiszavölgyi társulat egyeteméhez: mire meghagyatik a' központi választványban, hogy a' kívánt lépéseket az illető hatóságoknál tegye meg, leginkább azért, mivel a' mostan keletkezett tiszahajózási társulat ezen intézkedést sürgetővé teszi. Irassék meg egyébiránt a' dunagőzhajózási társulatnak, hogy valamint mult évbeni azon intézkedését, hogy a' Tiszafolyam felső vidékén gőzhajó által az utat megkísérlette, méltánylattal vette a' társulat, úgy reméli, hogy ha közelebből valósággal gőzhajózási társulat, az a' tavaly félbeszakadt utikíséreltet folytatását fogja először is feladatul tekinteni s ennek fejében készséggel járul a' társulat a' hajózási akadályok elhárításának eszközéséhez.

Márt. 25kei ülésben 11) Indítványba hozott az alapszabályok s egyéb gyűlési irományok kinyomatása: mire meghagyatik a' központi választványban, hogy a' jegyzőkönyv s ennek foglalatában az alapszabályok, számadások, s minden fontosabb munkálat kinyomatását eszközölje.

12) Olvastaték a' központi választvány munkálata a' társulati pénzügyi eljárás, költségvetési s beszédesi rendszer tárgyában. Melly elfogadtatván, az ezen alapokhoz alkalmazandó eljárási rend kidolgozása s annak életbeléptetése a' központi választványban meghagyaték.

13) Olvastaték a' társulati ügyvéd véleménye a' társulati szerződvény alakja s tartalma iránt: melly elvileg elfogadtatván, a' hypotheka iránti kérdés bővebb tárgyalása s az iránti intézkedés a' központi választványra bizatik.

Márt. 26ai ülésben 14) A' jegyzőkönyv hitelesítése után olvastatott a' vidéki pénztárak kezelésére kidolgozott könyvviteli munkálat: melly elvileg elfogadtatván, utasitá-

tik a' központi választványhoz, hogy annak életbeléptetéséről intézkedjék, megjegyezve azt is, hogy a' számadások rendes kiegészítésére vétesse az eddigi számadásokat is a' vidéken az itt megállapított rendbe.

15) Olvastaték technikai tudósítása az ideiglenes főmérnöknek, melly tudomásul vétetik, s az abban előadott észrevételek figyelembe vétele ajánlatott a' központi választványban.

16) A' Csajkás kerületi katonai kormány képviselőji kijelenték azon utasításukat, miszerint ok mindaddig semminemű kötelezettséget nem vállalhatnak el, míg a' nm. hadi tanács a' nm. m. k. helytartótanács utján értesítve arra felhatalmazást nem ad.

Melly nemzeti nyelvünkön benyújtott nyilatkozata az említett képviselőknek helyesnek tekintvén, örömmel és méltánylattal fogadta a' társulat azoknak különösen nemzetiségünk iránt nyilványított rokonszenvét s azon készséget, mellyel a' tisztelt Csajkás kerületi kormány a' társulat czéljai előmozdításához járult. Továbbá irassék meg e' méltánylata a' társulatnak a' nmlga n. tanács, s Csajkás kerületi kormánynak is annak kijelentéssel azon, hogy a' Csajkás kerület megmentetését illető tervek, mind a' nm. hadi tanácsnak, mind a' Csajkás kerületnek meg fognak küldetni, sőt ez év folytatában közlekedési elnök ó nmlga s a' központi választvány köldöttel a' hely szinére is kiszállandnak ama kerületben teendő védmunkálatok iránt a' kerületi kormánnyal értekezendők.

17) Indítványba hozatván az ó fels. által kegy. ígért kölcsön felvétele iránti lépések megtétele: társulati elnök ó nmlga s országos közlekedési elnök ó nmlga megkéretnek s a' központi igazgatóval egyetemben telhatalommal ruháztatnak fel a' kölcsön iránti szerződvény megkötésére a' társulat nevében.

18) Felhozatván a' közelebb tavasszal megkezdendő új munkapontok kijelölése: utasitattik a' központi választványhoz, melly délután összeülvén, ezen munkapontok kijelölését és sorozatát vegye tárgyalás alá, hol is minden vidéknek egy képviselője megjelenvén, adja elő helybeli kívánatait.

19) Olvastaték az ártér-kiszámítás, védmunkálati költségek, s vízszervezetek iránti munkálat: melly munkálat az illető vidék közmeenyugtatására szolgálván, társulati ideiglenes főmérnöknek ezen fáradozása közméltánylattal fogadtatott.

20) Kovács Lajos központi igazgató a' nagygyűlési egyetem ügyelmét felkérte az iránt: hogy hivatalos állásában kötelességei mulasztása szempontjából hirlapi uton megtámadatván, miután róla, mint a' társulat hivatalnokáról, kötelességei teljesítése tekintetében illetékes ítéletet mondani csupán a' társulatnak áll hatalmában, s épen azért ó maga személyében hasonló uton vitába nem ereszkedhetik, mondaná kifelette a' társulat e' részben bírálatát; mellyben ha tel nem lenné azt, mit önzete sugal, a' társulat becses bizalmából nyert ezen hivatalát így becsüllettel nem viselhetvén, másként pedig viselni nem akarván, azt ez esetben tovább egy perczig sem kívánja folytatni: melly megtámadatása a' központi igazgató hivatalos eljárásának a' társulat nagygyűlése előtt annál váratlanabb volt s lehetett, mivel annak tegnap tartott ülésében, midőn a' felhívást intéző központi igazgató a' Tiszaszabályozás rendszerezését tárgyzó több jeles munkálati folytatában a' gyakorlati téren még ki nem fejleszthetett szabályozási törvény alkalmazásáról most közelebb készített remek javaslatával a' nagygyűlés egyetemet örvendetesen meglepte s nemcsak kitűnő képességének, de eddig még a' segédhivatalnokokat is nélkülözvén, egyszersmind fáradhatlan szorgalmának ezen újabb fényes bizonyoságaért, neki épen egygyeolvadt őszinte méltánylat kíséretében köszönet szavaztatott; — a' felkért, de ekként már osztatlan elismeréssel megelőzőt bírálat gyanánt tehát ezen nyilványos köszönet a' központi igazgató igazolásaul egyhangulag ismételtvén, ennek, mint a' minél kívánatosabb jutalmat illy buzgó hivatalnokának a' társulat nem adhat, jegyzőkönyvbe ígatása elhatározatott. Egyébiránt a' társulat most és mindenkorra határozatilag kijelenté, miként hivatalnokai eljárásának bírálatát magának tartja fen. — Jegyzette Nyeviczkey János, m. k. vidéki képviselő s erre megbízott tollvivő.

Márt. 27kei 6dik ülésben: 21) A' jegyzőkönyv-hitelesítés után szóba hozatván a' kölcsön megszerzésnek mielőbbi szüksége, közlekedési bizottsági elnök ó nmlga a' nagygyűlés hálás elismerése kíséretében annak sürgető ki-

eszközlésére fölkérte. Ennek folytatában nem kerülhetett ki a' társulat ügyelmét azon hálaadó kötelessége, mellyel ó felségének k. királyunknak a' társulat ügyeinek minden alkalommal tanusított s most újabb nyilványított kegyelm. pártolásaért tartozik, ezért elhatározta uolag ezen k. kegyelemért mély hódolatát kifejezni. Egyszersmind értesülvén arról, mikép a' társulat első megindulása óta ügyeinek előmozdításában m. főkancellárgr. Apponyi György ó nmlga egyiránt buzgó és sikeres pártolásának annyit köszönhet, elhatározta, hogy a' társulatnak őszinte elismerése s hálás köszönete ó nmlgának is fejtsessék ki.

Ezeket a' Bécsbe szerződni megbízott küldöttek vigyék meg ó felségének k. királyunknak s főkancellár ó n. mltgának, s társulatunk pártfogását továbbra is hathatósan ajánlják.

22) Midőn a' társulat ügyei benső fejlődésükben tekintve, nem annyira a' szerény eredményeket mint azon rendezési alapokat, mellyek rövid idő alatt nyert olly vigasztaló kilátást nyitnak a' jövőndőbe, s naponként szilárdabbnak mutatkozik az alap, világosabb a' tér, nyugtatóbb a' kilátás, nem felelhet e' közben a' társulat azon nemzeti veszteséget, melly dicsőült nádorunk ó fens. halálában e' társulat leg-hatalmasb pártfogóját ragadá el, de midőn közbánatba vegyülnek a' társulat gyászérzelmei, reményteljesen fordul vigasztalást és támaszt keresve a' dicsőült atya legméltóbb utódához s fiához, kit fels. királyunk kegyelméből kárpótlás gyanánt nyert a' haza.

Ennélfogva irassék meg kir. helytartó István főh. ó fenségének a' társulat ebbeli bánata s a' remény, melly ó fensége magas személyében keres támaszt a' jövőndőnek, s ajánltassék a' társulat kegyes pártfogolása ó fenségének dicsőült atyjáról szállott szent hagyomány gyanánt.

23 Szóba hozatván helyt. tanácsnok k. kam. Szentiványi Vicze ó mltgának a' tiszügy előmozdítása körüli ernyedetlen buzgalma s gyakori fáradozásai. —

Miután a' társulat méltányló elismerését s köszönetét fejezte ki, meghagyatott a' központi választványban, hogy k. helytartó főh. ó fenségénél a' fentisztelt tanácsnok ó mltgának további folytonos közremunkálásra megbízatást eszközöljön.

24) Olvastaték Vay Miklós ó nmlga, mint az inségtől fenyegetett felvidékre kiküldött kir. biztosnak hivatalos levele, mellyben felszólítja közlekedési elnök ó nmlgt, lenne eszköz abban, hogy a' megkezdendő szabályozási munkánál a' társulat e' körülményt is vegye figyelembe s közremunkálni ügyekezze. E' czéltől kívánja, hogy a' vizszabályozási munkákhoz netán feles számmal tóduló nép mennyire lehet, ott alkalmaztassék; továbbá a' munkapontokról tudósítást nyerjen. Mire a' társulat hálával érzi magát kötelezettnek ó felsége atyáskodó gondoskodása által s ezért választassék ó nmlgának, miszerint a' társulat egész készséggel nyujtand segédkezeket, egybehangzólag ó nagyméltósága intézkedéseivel a' fenyegető népség enyhítésére. Ez okért a' felvidéki igazgatók utasitattak, tegyék magokat hivatalos érintkezésbe kir. biztos ó nmlgával, s írják meg tustint, mintegy mennyi munkás kézre van szükségük, minő munkáltatási rendszer s munkabérek vannak megállapítva, hogy ó nmlga a' szerint tehesse intézkedéseit.

25) Olvastaték az első tiszagőzhajózási társulat hivatalos levele, mellyben a' hajózási akadályt a' Tisza folyón elháríttatni kéri; mellyre megújittaték a' 11dik pont alatti végzés.

26) Olvastaték ideiglenes főmérnök javaslata a' közelebb tavazon megindítandó munkákról.

Ennek folytatában felhivatván az egyes vidékek képviselőji, hogy miután a' vidéki társulatok a' központi igazgató hivatalos felszólítására a' munkapontok kijelölésében véleményeiket fölterjeszteni megkéstek, helybeli kívánataikat terjeszteni elő; mihez képest

a) Ugozca képviselőji előterjesztik: hogy miután vízszervezetükben a' Tiszaujlaknál felfelé nyuló vizvonalon a' Tisza folyó mindkét partját igen rongálja, s ott az ártér csekélysége miatt nem is volna különben olly szükséges a' töltési munka, sőt ez annyiba is kerülne, hogy terhét az érdekeltek alig volnának képesek elviselni, ellenkezőleg a' parterősítés s a' kisebb ágak egybeszorítása volna csak kívánatos és így a' szabályozás csak hajózási szempontból fontos, ez pedig közkölségen leend létesítendő, mi a' Tiszának már elhatározott fölvétele után történhetik meg, azért a' fölvetelnek mielőbbi megrendeltetését s annak folytán, miután a' Tiszaujlakon alul épült töltések miatt a' víz feltolulván, na-

kább mire lglált. int az apogaggal hig az özbe. ult álsebe- szé- n sem. an ol- sereg. pené- y em- velek sekély la for- felsége ad. Or- koron- romor- tani. ot inté- es ese- g eddigi den el- állítják, a meg- odik le- félreér- ányzott, hoz. Ek- napol- ültetnek De meg etelebbe. s miután erlin felé dvar en- gis sike- az ausz- 1847. mak, bo- april hó n a' budai s alá bo- nni szám- 2-3 kincstár e fog a- szándéko- n délelőtti gyvédi bi- nyos árve- va megbi- szerződési kinthetők. 1847. 2-3 másolás bo- n Tereza- andó nyil- t ígérőnek datni fog- 3-3 előtt tar- ó évi június pril hó 6án a' magyar zójze. 2-3 Kőrörcze 17.230-250 85. 150-185 -154- 76. 152-188 81. 152-165 81. -165 83. -175 65.160-165 fr. - fr. 00 ft. 130? 100-? 0 fr.) 98?/6 635

gyobb kiöntéseket okozhat, a közkölségen teendő szabályozást megtétni kéri.

b.) A felső szabolcsvidéki osztály képviselője kéri, hogy miután sikerét munkájának csak a Tokajnál megszorult két folyam tágasb lefolyásától reméli, az ez iránti intézkedések mielőbb tétessenek meg.

2or Azon vidéknek vizalóli felszabadittatása némelly az elhunyt főmérnök által tervezett, s a helytartó tanács által is elfogadott átvágások által levén létesíthető, ha a főmérnök nézete a kihallgatandó vidéki birtokosok ohajtásával megegyeznek, azok foganatba vétele engedessék meg.

3or Minthogy a Tiszából kiszivárgó víz posványosságokat okoz, mellyek vizei természetes fokokon vezetettek a Tiszába viszza, s ezen fokok betöltötven, a Tiszától a vidék ment lesz ugyan, de a vizek még is át fognának szivárogni, ezen vizek viszszavezetésére terv készítették s az illetén szabályozási költségek a főmérnök által előre azokat illetőleg is számíttassanak ki, kiknek birtokai az ártéren kívül esnek.

4or Miután egyik birtokos az uradalmában megkezdett töltésezési munkákat megakadályoztatni szándékozik, a központi választványt közbenjárásra kéri fel, mert csak a remélt siker hiánya esetében nyulna e vidéki osztály a törvény rendeletéhez.

c.) Beregi társulat köldötte szinte némelly átvágások megtételét s fokok betöltését sürgeti.

d.) Taktaköz a Csobaj helység határán ugynevezett Zubogó s a kis tokaji határban levő nyilas sürgető betöltését s Tiszától való elzárását sürgeti.

e.) A zempléni társulat panaszoján, a Bodrog és Latorczának töltése által okozott, és most a Topolya és Ondovának szabályoztatása által még növekedő kárait, az érintett vizek szabályoztatását s tervkészítésre alkalmas mérnök kirendeltetését kéri.

f.) A bodrogközi vidéki osztály képviselője áthatva azon meggyőződéstől, miszerint a szabályozás eredményét teljes mértékben csak úgy lehetne élvezni, ha a Tokajnál összeszorított folyók ketté osztatnak, minél fogva azt megtétni, e miatt a Tiszát Tokajon felül Rakamazon alá, és a természettől szinte kimutatott útján vezetetni kéri.

g.) Heves vármegyei társulat képviselője kívánja, hogy az idén megkezdendő munkáknál tekintet legyen a töltésekre is, nehogy ezek, mint a megindítandó szabályozási munkák alapja az ezen társulat körében teendő átmetszések által háttérbe szoríttassanak.

h.) Heves város küldötte kívánja:

1or. A Sarudtól Szolnokig tartó ártér a Tisza térképén kiszámíthatni, minek folytán 2or: e szabályozási munkák költségeiről magát előleg értesíttetni, és 3or az ehez szükséges költség arányához képest egy kölesön kieszközölését, valamint a folytatandó munkálatokhoz egy mérnök kirendeltetését kéri.

i.) Csongrádi társulat képviselője kívánja, hogy mivel ezen évben nevezetes munkákat reméll bevégezhetni, készíttetnék meg a Körös beszakadásának küzgetésére szolgáló terv minél előbb.

k.) Csongrád városa aggodalommal értesült azon tervről, mellyel fogva a Körösnek Tiszába leendő czélszerűbb bevezetésén kívül még több átmetszés is lenne létesítendő; ezek által pedig birtokai szétdaraboltatásán kívül még kereskedelmi tekintetben is nagy veszteséget volna kénytelen szenvedni, a régi meder kiszáritási nehézségeit nem is említve; a Körösnek tehát Tiszába leendő újabb bevezetését, s a földi rév átmetszését elmellőztetni, ugy annak vonalán a kiszáritást egyedül töltések által eszközöltetni kéri, valamint azt is, hogy meghallgatatása nélkül semmiféle, határába első átmetszés ne határozassék el.

L.) A bácsi osztály képviselője panaszosan említi, hogy a Tisza bal partján fekvő torontáli töltések tervellenes fekvése miatt a munkálatokat 1846ban nem kezdhették meg, emélfogva 1or kéri a nagygyűlést, hogy a Tisza bal partján levő torontáli töltések elmozdítása, azon töltéseknek a birtokosok által czéltöltés szilárdítása, és sarkantyuk felállítására ellen a szükséges lépéseket tétesse meg. 2or. Kéri, hogy a megállapított terv nyomán a bácsi osztályban felállítandó töltések mielőbb tüzessenek ki, s e czélra a keiló mérnök haladék nélkül a helyszínre küldessék ki. 3or. Miután Ada m. város községe a padéi uradalmi irányában magát a város szélétől a Tiszafolyam partjái a padéi révre vezető s országút gyanánt használandó töltés felállítására kötelezte, s e töltés a szabályozási tervvel homlokegyenest ellenkeznek, a nevezett várost a töltés-felállítástól eltiltatni szorgalmazzák. Melly egyes kívánatok tárgyalatán különösen a Tisza felvidéke által szorgalmazott átmetszések nézve közmegegyéllyessel fogadtatott a központi választványnak e tárgyat illető következő határozata: Szükséges fölvilágosítás gyanánt kimondatik a központi választvány által, miszerint az általa fölterjesztett s felsőbb helyen elfogadott munkálatot úgy tekint, mint melly a szabályozás

elveire nézve ad teljes utasítást; ez azonban részletes s ezen elvekhez alkalmazott helybeli tervezetek által lesz csak kiegészítve, s azért ezennel rendel, hogy midőn a részletes tervek a hely színén teendő mérések szerint elkészítetnek, azok legelőbb is a vidéki választványval közöltessenek s annak lehető észrevételeivel terjesztessenek a központi választvány bírálata alá végképeni elhatározás végett.

Minthogy továbbá a fenidézett munkálat Tokajon fölüll teendő átmetszéseket egy általában nem tilalmazza, sőt inkább azt mondja, hogy helybeli érdekek igen is fontossa tehetik az átmetszéseket, akkor megteendők, s a kijelölt s tervbe foglalt átmetszéseket csupán azért állítja előlegesnek s a megindított töltérendszerrel együtt megteendőknek, mennyiben azok részint nagyobb szerű kanyarok rövidítését, részint a beömlő folyók torkolatainak megigazítását s így az egész folyóra kiható munkálatokat javasolnak. Ez okért ha a vidéki társulatok helybeli fontos érdeköknél fogva a ki jelöltek kívül átvágásokat kívánának végrehajtani, ez iránti kívánataikat a központi választványban előterjesztvén, nem fog az kézni a szükséges tervkészítésben segédkeznek nyujtani a vidéki társulatoknak s ebbeli kívánataikat kellő figyelembe is veendi.

Tekintve az egyes társulatok által felhozott kívánatokat, azok mennyiben a szabályozási czélok előmozdítására szolgálnak s egyes érdekeket kímélvén, a közhasznot mozdítják elő, ajánlatnak a központi választványban teljesítés végett.

A bácsi társulat viszonyait a torontáli töltések irányában illetőleg miután a bácsi társulat számára a tervek ugy készíttettek, hogy azokban csak a bácsi társulattól joggal követelhető ártér vételettel tekintetbe, intesse meg a bácsi társulat ideje korán a torontáli társulat töltéseik rendezése végett, mit ha nem lenne ama társulat, ide jelentse be, melly esetben a központi választvány eszköz leend, hogy ez ügy törvényszabta uton intézessék el. — A padéi révhez vezetendő töltés, melly a Tisza folyó ártérét keresztül gátolja, s az árvíz lefolyását megakadályozza, társulati uton nemcsak meg nem engedhető, sőt szigoruan tilalmaztatik, s ennek akadályozására utasíttatik a társulat a törvények által kijelölt megyei hatósághoz.

Végezetre a nagygyűlés elnök ö mlgtának s a társulat tisztelt alelnökének öszinte meleg hálát fejezven ki e rélyes és buzgó közremunkálásukért, a nagygyűlés berekesztetett. Jegyzette Kovács Lajos, s. k. központi igazgató.

BUDAPESTI NAPLO.

(Nagyszerű kibékülések). Örül mi szívünk, mikor ezt halljuk. A nyájás pesti hírlap megtszélő ajándékot küld a nemzeti újságnak (neve napjára) titkosan, elmés kombinációval, rejtelmes gyöngédséggel, mint ezt egy részről a pesti hírlap barátságos kézzorításként elismeri. Legyen szabad nekünk is osztolni azon örömben, mellyet a két magyar haza e példás kibékülés felett érez, és ez örömet bitorhajalsugárzó betűkben és csalogányzagú hangokban íme kifejezni. — Lám! ily nagyszerűek eredményei a mi engesztelő békítéseinkek! ... Ezt mi cselekedtük! ... Mi hoztuk öszsze engeszteléseink által e két meghasonlott szívet, mi adtuk öket békítéseinkek egymásnak újra viszza. Azért ne is mondja soha azt a pesti hírlap: hogy az egész csak egy kis tréfa volt, oh mert ez nem volt tréfa, nem lehetett tréfa, hanem a legmélyebb a legforróbb hírlapi szerelem, azon szerelem, mellynek csökjótől küzdölne no va sem a jégkösziklaja, miként küzdölül töle a Nemzeti Újság. ...

Egy itteni jóbarátunkat azon véletlen és előreláthatlan baleset érte: hogy egy hitelezője (jól megjegyzendő: hit elezője) szálólvén pengó forint adósságával (megjegyzendő: hogy ő tartozott a hitelezőnek, nem a hitelező neki) megszókött. És a mi legnevezetesebb: nagytekő jó barátunk még csak nem is üldözti a megszókött hitelezőt, h nem keresztényenleg megbocsát szegénynek.

Mult hétfőn Kecskeméten bál volt, a jövedelem a német színház égett zene kara számára volt szána, minthogy azonban a hely, hol e vizálmom végbemenendő lesz, a hirtelvényen kitéve nem vala, a közönség egyik része a magánasi casinóba tévedt (van ott olyan is) másik a polgárba, ugyanott táncz mester e k is járnak, mint ezt nyomtatva is olvashatni. E napokban egy ily szerű jelentvény tévedett kezünkre: Kecskeméten kir. pestvárosi színház (talán a szükség-színház?) első (ne bolondozzon hát!) magyar magány tánczosa, (mi a tatár!) F. L. ur. (Ah! Az a híres F. L. ? Soha bizony) ugyancsak (ugyancsak?) a helybeli nemzeti első (és utolsó) zenebanda (huh, minő zenebona!) közreműködésével magyar tánczokban lesz szerencsés felléphetni (NB. Az ember sánta). Előforduló (milly kiszámított véletlenség!) tánczok és zeneművek két szakaszban. Első szakasz: a megelégedett csikós a csárdában, magyar táncz: lejtve F. L. ur (tekintetes és nemzetes) által, második szakasz: Kór. (a salónbán?) lejtve F. L. ur által, — amazt egy ingben, gatyában, sárga topányban, ezt zöld átlában, mellyben még egy akkora L. F. elfért volna, mint a mekkora már benne volt, és eszmaszába húzott fehér nadrágban — E halhatatlan ur így szólítja meg a tisztelt város közönséget. „Fő n e m e s s é g!” stb. — Valamint Pesten: (hol?) úgy hazánk több előkelő városaiban is művészetemel (=kaptaf) benső örömmre, köztetszést kivívhatni szerencsés valék stb. — tehát kegyes pártfogolásuknak, nyu-

gottan tekintek elejbe (csak kifütyölték). — Magas kegyökbe ajánlja magát stb. F. L. ur, magyar magány tánczosa, Ugyan — ugyan tiszteletre méltó Kecskemét városi közönség! hogy lehet ily szöntelen embörnek mögengedni, hogy az a nélkül is szögény lábón álló művészet böcsületét a nép szömei előtt ily módon rongálja? Ez több mint ölégi!

A minap egy sváb sógor vezetett (azaz tulajdonkép kísért) egy magyar szökött katonát, kezét lábát meglánczolta, végig a granátos utcán, — ki is példás önmegtagadás-sal ballagott rossz sorsa felé, angol hidegvérrel túrvó a sürü in júriát, mellyel kíséroe elhalmozá. Ez okosan tette. De midőn a megyeház elé érnének s a német nagy erővel bízná vonná a megmakacsult katonát be a m. udv. s nem bírta vele, — megfordult erre a hadastyán s vala a németnek nagyszerű furkósbót, azt elvette töle s úgy végig zsákolta vele kíséroejét, mint a két oldalú dudát, s miután azt ekép rendre igazítá, ismét phlegmatice viszzaadá botját s szóla: „mondtam kéndnek: hogy a kaszányába kísérjen.”

A „Zeitgeist” írónak a jó tanácsot adjuk: hogy ha elmenéckedni akarnak, két dolgot vásároljanak meg maguknak. 1. Elméséget. 2. Tárgy ismeretet. Amaz elsőbbi nélkül teljesen szököködnek, ezzel az utóbbival pedig épen nem bírnak. Már hol hallották azt: hogy a tripartitumnak kilencz része van? ... Nagyon minorennis még az önök humorisálása uraim. Egy kis iskolába járás még, egy kis tanulatás.

Hétfőn volt ö fels. V. Ferdinánd ap. magyar király születése napjászokott díszes szertartásokkal ünneplelve. Este a nemzeti színházban adatott Jóska új színműve, „Kordokubász” Közönségünk drámai volt, azaz ritka.

Sajtó alati van, „Nogel István utazása keleten” mellyben is az eddigelő föltötte kevéssé ismert keleti szokásokat, népeket, vidékeket s főleg az ös Byzanczot s annak környékét legelőször rajzolja magyar toll híven sajátos modorban, az utazónak tulajdon tapasztalása szerint átszöve ugyanannak több érdekes életeseményeivel. A munkának sajtó alá készítése, minél érdekesebbé téttele s kiadására Schulz testvérpár vállalkozott. Előfizetési ára a sürűn nyomott 8 - 10 ivnyi kötetnek 40 kr. pp.

Megjelent M. ur Ferenccz, Egészségtan a nép számára ára 10 kr. vp. ☉

Való igaz, hogy mi sok tekintetben idegenek vagyunk az Izraelben — vagyis saját hazánkban. Alig szemléltük m g a minap említett kovácsmühelyt, midőn jó szellemünk ismét egy más terére vezetett bennünket a hazai kézipar hangyaszorgalmának, mellyet a t. közönséggel megismertetni kötelességünknek tartjuk hasonlag annál fogva, hogy tudja meg a nemzet, mikép e részben sem szorúlnak többé külföldre már. A nyilvánosság közlönye nek egy szép feladatok napvilágra hozni a forrásban levő erőket, miken e haza közboldogsága alapulni fog, meglátogatni az iparszorgalom szerényen elrejtett lakhelyét, s közu lomásra figyelmeztetést állítani ki műveit; kettős kötelessége pedig ez a nyilvánközlönyöknek olyatén hazában, hol a különféle iparágak még csak leginkább fakadozni kezdenek, hol az alkotvány egyik jótékonyága: lármás, szívalógos előjoggal — szabadalommal semmit nem egyedárusítani, hanem társadalmi szokás-szabta korlátok közt (bár csak ezek is minél előbb módosíttatnának) szabad virágzást s tenyészetet engedni mindennek, mit „az emberi ész kigondol s kéz véghezvinni bír.” Ilyes ismertetések szükségletét csak a legelfogultabb elme tagadhajja s olyatén Szerényesség, melly rejtekben akar maradni, hogy pruitni ne kényyszerüljön. Hasznos, igaz, jó, kit sem pirít meg, Szerényességért nélkül mutathajuk tehát a Sözer András lakatosmester urat, ki mondhatni művésziileg érti mesterségét, s kinek szakmáját illető tehetségéről valóban örömteljes meglepetéssel gyözöndék meg. Saját házában (Leopoldváros sárutza) létező mühelye mellett színbén láthatni felállítva egy egészen vasból készült s első pillanatra asztalos dolgozatnak féltőnó al máriomban alkalmazott vas pénzládát, honnan a kincset, öszszeszerombolási erőszak nélkül, ugyan semmiféle emberi hatalom ki nem rabolhaja, s hol a lezárt kincsnek sem víz, sem tűz, sem egyéb ellenséges elem nem árthat. A mü valóban örök időkre van alkotva Tizenkilencz zár a vas almáriumot s tizenhárom a pénzládát rekesztí öszszesen négy kulcsal nyolcz fordulatra, egy tolváshasábbal s több foglalkos keresztlasábbal, egy tolvásvasruddal öszszekötetésben az alsó fiókkal, három lakattal, néhány rejtek zár és nyomással. Nyitástíktát ha nem közli mestere, nincs még lakatos sem, ki a pénzláda bels-jébe hasson. Ne mondja senki, hogy a költőiség csupán a betümművészet tulajdoná — valami költő: van ilyetén találmányokkal öszszekapcsolva. Csodálni kell önkénytelen a remek öszszhangzatu szerkezetet, melly a mellett, hogy bonyodalmas s nehéz anyagból készült, mégis szöfölt engedékeny záratu, biztos, erős, egymásba lánczolt fokozatlag elannyira, hogy egyik zárás a másikat föltételezven, mindegyik titkát külön kell feltalálni. Nehézsége a megrendelés útján Biedermann nagykereskedő számára félyé alatt létesült remekmünek körülbelül tizenhárom mázsa, ára pedig (még nincs öszszeszámozva) mintegy 800 pf. Ugyanott látni még két más hasonló pénzládát almáriom nélkül. — Sözer ur azon lakatosmester, ki az esztergami királytemplom (basilika) lakatos munkáját végezi, s primás ö hsgségénél, mint értelmes s bármelly megrendelés létesítésére képes iparos, nagy becsületben áll; az ö mühelyéből kerüit a 36 láb magas s 15 l. széles egyházajtó, az óriási ablakok stb. Dolgozik többi közt a vasutóhis — s mindent magyarhonibanól, mellyből legfinomabb s tükörtszára esztergályozott aczéltulcsokat találtunk nála. S ezen jó magyar vas a pohoreliai gyárból szállítatik ide — gazdagon jutalmazó virágzást kívánunk e munkás intézeteik is. — (Bek.)

TÖRVÉNYHATÓSÁGOK.

FEJÉRMEGYENEK f. évi april 6dikán kezdett közgyűlést főispán helyettes ur ö mélt. szokott elnöki üdvözléssel megnyitván, miután a kk. és rr. részéről semmi ne-

mi indítvány nem tétetett, először is a sorszerinti jelentések kérések. Ezek folytán került szönyegre az ismertetés tartalma zágrábi levél érdemében nyilatkozó küldöttség jelentése. A küldöttség véleménye: hogy miután Zágráb megye részéről ő felségéhez tett felirásban elősoroltak szerint, a panaszolt tények a jelen működő biztos eljárásból mint egyenesen olyanébul, ki nem hogy a pártérdekeken felül emelkedve volna, hanem a panaszoktól turmezeiek elenségeinek mondatik: következte adnak elő: ennél fogva a felforgó panaszok minél előbb megszüntetése végett, miután különben is az 1805. t. czikk 5d. § értelmében, a megyében támadt viszályok elintézésére, ugyanazon megyebeli főispán lenne megbízandó, ő felsége kéressék meg, hogy Zágrábmegye főispánját, kiből köztudomás szerint mind két pártnak bizalma és szeretete összpontosul, a felforgó eljárások bevégzésére megbízni és a honpolgárok között oly nagy mértékben föléledt ellenszenvnek legszorosabb igazság-kiszolgáltatás által leendő minél előbbi megszüntetésére illykép intézkedni kegyeskedjék. Azon esetre pedig, ha e tárgy országgyűlésen panaszul hozatnék fel, s kellőleg tanusították, ezügy a megye részéről is orvoslás végett pártolandóképp jegyeztessék föl. K. J. első alispán Cs. K. főügyész és E. B. tb. egész kiterjedésében pártolták a küldöttség jelentését; a többség azonban azon okból, mivel a biztos kinevezetésekor Zágráb megyének főispánja nem volt, a felírásnak szükségét nem látván abban állapodott meg, hogy ha a kérdéses panasz az országgyűlésen szönyegre kerül, s valóságba bizonyítottatik, Fejérmegye részéről is pártolassék — s ez az utasítások sorába feljegyeztetni rendeltetett. Továbbá bejelentettek a kisgyűlésileg ide áttartott erd. megyékbeli azon levelek, melyekben a részek visszakapcsolatásának sürgetésétüli elállásra kérik fel a rendeket, a közös egyesülést ajánlván főfigyelmül. Ugyanezokor olvastattak Kolos megyének hason tartalmu levele s ezek folytán határozatott: ámbár a kk. és rr. egész lelkükből ohajják a testvér honnali szoros egyesülést, mint egy szebb jövővel kecsgetető eszme valóságát s követeiket utasítani is fogják, hogy e szent cél elérésére mindent kövessenek el, mindazáltal a részek visszakapcsolatását megrendelő törvénynek már valahárai végrehajtását sürgetni tovább sem szünnék meg, sőt inkább választandó követeiket utolag kívánják utasítani, miszerint az 1836d. évi 21d. t. czikk fogantatását a legközelebbi hongyűlésen e megye részéről is egész erővel szorgalmazzák. C. F. herczeg és M. K. K. Árvának gondnoka között keletkezett egyezsége vonatkozó jelentése s az árvák biztosságának jelentése köleszöntött némi érdekességet e gyűlésnek, élénk vitát idézvé elő. Az árvák biztossága jelentette, hogy K. K. árva gondnokának az árva örökösödési ügyében tett eljárása iránti nyilatkozatát felleve, miután kiűnt, hogy az árvát egyenesen illető birtojog világos s ez az alperes által soha még csak kétségbe sem hozatott: de különben az árvát illető vagyonra néve osztóztató bíróság által törvény értelmében végítélet is hozatván, esupán az ítélet végrehajtása hiányzott: a tárgy illy helyzetében az illető gondnok még is a nélkül, hogy erről a megyének egy betű jelentést tett volna, C. F. herczeggel nemcsak azon részjószág iránt, mi már az árvának törvényesen meg is ítéltetett, lépett egyezsége, sőt mint az egyezségeből kitünik, még K. J. általszinte a tisztelt herczegnek eladott jószágra néve az árvát illető vérségi jogát is ő herczegségére teljesen átruházta: még csak a megyei jóváhagyást sem kötvén ki: — az illető gondnok ezen eljárását nem támogathatván az árva részére megkívántató élelem-nyerésre néve felhozott ok, így ezt a küldöttség nem helyeselvén, roszszaladónak véleményzi. A mi továbbá a szerződvény hasznos vagy káros létét illeti, erre néve is kiterjesztvén figyelmét a küldöttség, miután a szerződvényben az hozatik fel, hogy az árva részbirtokeit szinte terhelő ősi adósságok is 21 ezer p. tban a vevő fél által elvállaltattak, azonban azok mibenléte iránt semmi világos adatok nem szolgáltatattak, ennél fogva az ősi adósságok mennyiségéről kívánt felvilágosító adatok előmutatására, mik szerint az eladási összeg s a terhelő adósságok összevetetvén, az eladott birto értékéhez képest kitünik: vajjon a szerződvény káros é vagy sem? M. K. gondnokur ez iránt szigoruan utasítandó volna. Sok keserű mondatott e tárgyban, azonban az egyediségre vonatkozó czifraságok elmondását fölsőlegnek látván, a megye ez érdemben hozott határozata értelmét közlöm. Ugyanis az árva biztosság véleménye helyeseltvén M. K. gondnok urnak kötelességeül tétetett, hogy K. K. árva örökségét terhelő ősi adósságok mennyiségéről hiteles felvilágosító adatokat, ugy szinte az árva illetőségeül a kérdésben forgó egyezségelevél szerint már felvett összegéről szóló számadását f. e. majus első napjára, mint erre kitűzött záros határidőre minden haladék nélkül mulasztatlanul mutassa be: és miután M. K. gondnok a megye hire, tudta s megegyezése nélkül az árva ősi javai fölött örökös eladást kötelező egyezést

tett, mindaddig, míg az egyezségnek az árvára néve hasznos létéről a megye meg nem győződik, az érintett eladási egyezséghez jóváhagyásával nem járuland s erről ő felsége is alázatosan értesítettet rendeltetett. — Második napon a marhahus árszabása kerülvén szönyegre, fontja 13 v. krul 14 re emeltetett.

Harmadik napon elnök ő maga előterjeszté, miszerint István főb Alcutra érkezendésekor küldöttség által lenne a megye részéről megüdvözlendő, ez általános helyeslésre találván, ő méltósága ki is nevezte a küldöttség tagjait s a rr. kérelmére megígérte, mikép a küldöttséget maga fogja ő felségéhez vezérelni. — Petrás árvák részéről nyilvános köszönet szavaztatott Petrás Pál szolgabíró által t. Kapuváry János tb. gondnoknak példás és az árvák javaira néve oly nyereséges eljártaért, mi jegyzőkönyvileg a kk. és rr. közméltánysága s elismerése mellett följegyeztetni rendeltetett. Jelen közgyűlésünk 3 nap alatt fejeztetett be. Z. E.

CSANÁDMEGYE. Csanádmegye rendei f. évi martius hó 24kén tarták közgyűlést, az elnökséget első alispán vivé. E gyűlés egyike azoknak, miket a pártoknak organisálása már előre várni feljogosított. Csanádban az új rendszer behozataláig az ellenzék volt tulnyomóságban, azon ellenzék, mely 1825ben megmenté az alkotványt, 1836ban a földhez tapadt nép siralmas állapotát rendezé, 1840 és 1844én diplomatikai polczra küzdé hazai nyelvünket. De — lehető ennyi sok jeles tetteinek magasztos öntudatában, mellyben azonban a tulsó oldaliak közül is igen sok osztályosi vagynak — tulbizakodva agitatioiban a kérdéseket oly tőrre vivé, mellyen velök saját eddigi elvrokonai is, ha hazájok sorsa fölött vak szemekkel koczkát vetni nem akarnak, nem tarthatának; s mivel ugyanazon ellenzék egyéb balfogási közé a türelmetlenséget, gyanusítást, sőt kíméletlen megtámadásokat is mértéken tul vegyité, történt: hogy szakadás támadt ön táborában, s nevezetes erő tőrven el onnét függetlensége érzetében kitűzte a czélt: haladni alkotványos uton; a törvénnyel egyező, s a haza jóllétére czélzó javítások — származzanak bár honnét, gyámoltatandók; s csak oly törekvések akadályozandók — és ezek minden áron, mellyek a nemzet alkotványos jogait, függetlenségét, a haza felvirágzandását azzonnal, vagy idővel eszközlendék. És ezek a haladók!

Jól különböztessük meg e két szót: haladók — és ellenzék párt. Gyakran hallók megyékben is, de kivált hírlapi kitételekben e két szót azonosított értelemben használni, holott a különbség a kettő közt nagy. Ki mindig és mindent ellenez, mint ujabb időben Csanádban; ki minden kérdést, mihelyt az fölülről initaltattok, már csak ezért is antinationalisnak, s alkotványosságunkra néve károsnak bélyegez, az nem halad; pedig a kinem halad az tesped; — választások. Azonban a mi ellenzékünk még nem ért idáig végképen; ez csak egyik extremitása, s hogy a botlás teljes legyen, megkelle kísérteni a másik szélsőséget, és ez az indítványozás. Hogy sok kérdésinkben előbbre lennének, ha e jogunkkal ügyetlenül vissza nem élünk, az magától érteitik, s hogy a részek visszacsatolásának törvényes kívánata nem bukik meg, ha a vezérekben kissé több eszélyesség, ügyesebb taktika, s mérsékeltébb szónoki hév leende. Illy eljárás a haladásnak ártatlan eszméjét is kizárja, hogy kivánhatjók tehát, hogy szavaitokra egy ország, és ennek annyi sok elemü, s elvü népe — mint selyemhernyó átváltozzék. —

De haladóknak vallják magokat a conservatívek is. Itt egyébiránt az értelmezésre néve már tisztában voltánk, hátra van csupán a conservatíveknek azon modorát lehető legösszintőbben taglalni, mellyel gyűléskben az ellenzék irányában különösen, s általjában a szönyegre hozott tárgyakra néve nyilatkozik. E szó conservatív a lehető leghiggadtabb politikai önviseletet feltételezi; oly elveket rejt, mellyek a heveskedés, türelmetlenség, sőt kézzel fogható demonstratióknak pusztá fogalmát is kizárja. Hogy ezen elv Csanádban képviselve nincs, hogy ott a conservatívek a tulzás leghősebb bajnokai, azt e gyűlés is eléggé tanusítá.

„Többséget szerezzünk“ ez a jelszó korunkban, mit Budán Pesten megirtak, s itt a megyékben tetszés és felfogás szerint magyarázgatnak. Természetes, hogy minden párt csak többséggel létesitheti elveit, azért épen nem idétlen kérdés az az alkalmazásnál: mikép szerezzük meg e többséget? — És e mikép esemmi esetre se lett volna szabad feledni, ha a törvényhozás elemeit oly zavarok, és háboruszkodásoknak kitenni nem akarják, minökkel fájdalom! nekünk provincia embereinek naponként találkoznunk kell. Itt a többséget sokféleképp szerzik, vagynak nyilvános, és alattomos toborzók, kik sarkantyú nélkül is tánczra kerítik a miveltség nélkülü lelket, s fejébe nyomják a megvesztegetettség fekete csákóját; ígérget, szép szó, pénz, remény szép jövőre stb. mind meg annyi regula aurea a többség-szerzés mód-

jának; és épen azért fáj lelkünknek látni a nagyszerü moralis sülyedést, hova népünk a tulzó heveskedés által erőszakosan hurczoltatik.

Az ellenzék az ember nemesebb részét a lelket mégis némi figyelembe vévén — mivel, vagy inkább tanult emberekhez illőleg körlevél útján hívá fel elvrokonit a gyűlésen megjelenni; ámbár e levél sujtásos, sőt sértő kitételeit sehogy se helyeselhetjük, s ez is csak ujabb adatul szolgál a vezéri ügyetlenség, türelmetlenség, és gyanusításra, mind a mellett — mivel a rábeszélés, toborzás s más e felének bélyegétől ment, mi által a meggyőződés sérthetlenségét látszik tiszteltetni akarni, részükről inkább elfogadható, mint a magát conservatívnek nevező párt azon szokása, miszerint a gyűlés előtti napokon helységről helysége triumphis lánczolatokban jelenik meg, s segíti a szegénységnek kiélni azon kevesét is, mije még a téleni zsugorgatásokból megmaradt. Illy alkalmakkor toborzás, toborzás, s más illy dicsőséges mütételek ex offo napi rendre vétetnek.

Illyen volt a mart. 24diki Csanádmegyei közgyűlés előzvénye; előre is gyanítani lehet annak eredvényét. Ott, hol a pártok illy szélsőségben harczolnak egymás ellen, bár mellyik részre dőljön is a győzelem, haszon abból az összes nemzetre nem háromolhat, mert mindkettő feledé elemezni a viszonyt, mellyben vagyunk az örökös tartományok és saját kormányunk iránt. Illyen volt például a gyűlés másod napján az ellenzék vezére által szönyegre tolt dohányügy. E tárgyban az indítványozás már in thesi el volt hibázva, s azért kétszeresen vétett az ellenzék annak bukásával, először: mert nyilvános kevesebbségben látván erejét e kényes kérdés indítványozásával előállt; másodsor: mert alkalmat szolgáltatott az ellenfélnek többsége, s így erejének büszke érzetében könnyü diadalhoz jutni. A dohány ügy, nem oly csekély kérdés nemzeti életünkben, hogy a fölött csak úgy könnyen — a k a r o m, n e m a k a r o m — pálczát törjünk, ahoz oly valami van csatolva, mi a legéberebb után gondolkodást, a legfeszültebb figyelmet igényli. S mi hiszszük, hogy a csanádi földbirtokosak, kiket a születés számos, és terjedelmes dohányos kertekkel áldott meg, s kik onnét évenként szép hasznot huznak, ha tudták volna, mit helyeselnék azzal, midőn a dohányügyre kimondák s z a v a z a t u k a t, nem is adva ide a magyar status felügyelését, mi a dolognak természetesen más szint köleszözene — bizonyosanképp megfájdulna fejök. No de se baj, egy golya még nem tavasz, s ok a bp. hirdóból majd megvizagstálodnak.

Mit mondjunk a másik indítványra? Az ellenzék — kétségbeesésből é, vagy bosszúból — nem tudni, ismét előáll, s a részek visszacsatolását parancsoló tizenegy esztendő törvény végrehajtásának sürgetését indítványozza. Ez törvényes kívánat; s még is mi lett az eredvény? Azok, kik magukat itt conservatíveknek vallják, felállnak, s csupa következetességből, hogy t. i. ok conserválni akarják a törvényt azon állapotában, mellyben van, az indítványt elvetik. Ha jól emlékezünk, Csanádmegye rendei a részek visszacsatolását országgyűlésen is, azonkívül is sürgeték már, s ekkor a törvények érvényének conservatioja érdekében cselekedtek; ma már nem akarják azt sürgetni, s ezt a törvény érvényenkülisége tekintetéből cselekszik. Értse őket, ki értheti.

Egyébiránt, hogy ha valamely kérdésnek bukásán gyönyörködni vágnának, csak az ellenzék által indítványoztassunk, a kívánt eredvény bizonyos.

Illyen gyűlést ne adjon isten többé megyénknek.

T o b b e n.

BUDA. Buda város tabáni részét nem rég komoly veszteség érte, albirája t. i. az erélyes, őszinte, és rendíthetlen igazságszeretőtű férfit P a f k o v i c h Antal férfit korának tehetségsdus szakában elhunyt. E veszteséget sokan érzik, de kiváltképp a fogyasztó közönség, mellynek hiányos mértékkel — még ő élt — nem mértének; érzi még az iparvédő osztály is, mert elhunván ezen egyik megindagadhatlan bajnoka, azóta mindenütt és mindenben szelcsend; se gyűlés, se eszmecsere! se semmi. Mit mindent okozhat egy ember véletlen halála! Áldás- és béke porairal!

T a b á n i.

GYÖR. A győri piacon folyó hó 11kén s azóta a gabona minden fajában érezhető emelkedés tapasztaltott, s mindez a nélkül, hogy akár idegen vevők jelentkezének, akár pedig tetemes fogyasztás állott volna bé. Az egész fordulatot a rendkívüli nyereszkező számítások okozák, s azon hir, hogy az alföld minden készleteiből kifogyván, nem sokára maga is mint vevő fog a gabnatérekben megjelenni. Ezen leverő hírek különösen az idej vetésekre néve nyugtalanítók, kiváltképp pedig a repcevetéseket mondják fölöttebb silányaknak, ámbár ezek Győr- és környékén a legjobb aratás reményével kecsgetetik tulajdonosaikat. Közlebbi napokban nyereszkezők és természetők részéről több mint 10ez. m. ezután learatandó repce termésre tör-

tétek egyezkedések 8—10¹/₄ ft köbleért. Kukoricza beszerzésére Sziszen tetettek lépések. A jelen időjárást a nyári termés gyümölcsözésére nézve általánosan kedvezőnek állítják. A győri piacon a gabna jelenlegi árkelete következő: buza — minősége szerint 10³/₄—12¹/₃ ft. rozs: 8³/₄—9⁷/₄ ft. kétszeres: 8¹/₅—10¹/₅ ft. tengeri: 7³/₅—8 ft. árpa: 6¹/₂—7¹/₃ ft. zab: 3¹/₅—4 ft. köles: 8¹/₂—9¹/₂ ft. bab: 10¹/₂—11¹/₄ ft. stb.

TEMESVÁR. Gróf Zichy Ferenc ő mlga a m. központi vasutársaság igazgatója Aradról, hol a tervezett arad-szolnoki vasut sorsa fölött tartott az illetőkkel nem kedvező eredményű tanácskozányt — egy küldöttség kíséretében mult mart. hó 23-án Temesvárra szerencsésen megérkezett. A temesváriak — kebelökben üdvözölhették a vasutak főemberét, rendkívüleg örvendtek, s elkövettek mindent, hogy ezen főember fogadtatása mind a tisztelet — mind a vendégszeretet igényeinek lehető teljeseen megfeleljen. A vállalkozók, és vállalkozni szándékozók, valamint a sok érdekeltek, s még több érdeklendők a méltóságában már magát a temesvári vasutat az ő kürtövel, és szép kocsiroszatával szemléltetvén megnyiták lelköknek tárházát, és beereszték abba az örömeik örömet, és kiereszték onnét virágos üdvözeteket. És ez magyar embernek elég, nálunk közügy embereink jutalmaztatása ősi idők óta fogva illy modorban történik: öröm és üdvözlés! dietio és gratulatio! Ellenben a város, hol a német és egyéb elemek túlnyomó pluralitásában vannak, a vasutak főemberét csupa- és ismétlőleg gratulációkkal kielégíteni kissé csekélynek tartván, egyebet mit határozottak, de mi ősnemzeti typusunktól szinte nem üt el. Az előkelők összeültek, tanácskoztak, és határozták: hogy ifj. gróf Zichy Ferenc a vasutak igazgatója úgy is mint statusférfit, s úgy is — mint a közlekedési eszközök életteremtése körül tett érdemeinél fogva sz. kir. Temesvár város tiszteletbeli polgárává nevezetik ki. Ő mlga a megtiszteltetésről szóló polgári oklevelet elfogadva, s a temesváriak ismét jól érzék magukat. — Egyébiránt hiteles kuttók írják, miként a temesvári vasut valószínűsége mindinkább közelít, s ügye legközelebb oly stadiumba tetetett, mely csak indító kézre vár, hogy a remények roppant tömege apró hitté válhasson. Klein-Hubert is megérkezett a szükséges mérnöki személyzettel, hogy a munkálatokat az általa ismert erély- és pontossággal mihamarabb megkezdhesse. Ezen Klein testvérek is — separativ érdemeiknél fogva, miket majd a temesvári vasut érdekében teendők, polgárokra választattak meg; nekik azonban ezen fölül némi ingatlanuk is van. Mindezekből csak az a tanúság: hogy országunkban magyar polgárrá lenni még nem azt teszi, hogy magyar emberre is legyen valaki; sőt a bonton-nal sokkal inkább egyezik, ha a polgár csak németül, ráczul, vagy mi más nyelven tudja elősorolni gondolatának a láncolatát; a magyar — mint vagy született nemes, vagy született paraszt nem illik ide stb. A p. német ujság egyenesen lebeholt kiált ezen új polgároknak, mint kik szerinte Temesvár locomotívjei leendnek — Auch gut! — Folyó april hó 25-kén a vasutársaság ugyancsak Temesvárt közgyűlést tartand, melyben a szegedi társasághoz viszonyok felett fognak tanácskozni, vitakozni, és eldöntőleg határozni: az elsőt nagy részben a temesváriak, az utóbbit a szegediek teljesítendik, így tanítván ezt a tapasztalás.

PERLAK april 11-kén. Semmi közérdekű ügyben nem pazaroltatott több szó eredvény nélkül, mint a nevelésiben. Tömérdek gyönyörű beszéd hangzott el ez ügyben, de a sok ige mindeddig csak itt ott lett parányi kis testté! Úgy látszik csak ez érdemben tett meg a nyelv mindent. a kéz keveset, mert egybeült még is több történt a tettek mezéjén, habár mind kevés az, a tenger szóhoz mérve. Mi régóta akartunk valamit tenni gyermekeink neveltetési érdemében, de a szörnyű szegénység köve tartá mind ez évig tenni akaró kezeinket! — E tavaszon azonban föltettük magunkban, miszerint igazán kell már egyszer s úgy akarnunk, hogy az akarat nyomán iskola épüljön közel 400ra menő gyermekinknek! S lesz is iskolánk, mert gyermekink javára, mióta tenni kezdünk, úgy látszik maga az ég is gyámolítja szegénységünket. Eddig azt éreztük, hogy az iskolához megkívántató téglánk lehet csak, ámde, mert téglát már tavál csináltunk magunk, az idén adott Isten pénzt is, s edesen hiszünk, őszre 240 ezer téglából pompázand gyermektanodánk s növelendik! A pénzt kinek köszönhetjük? jó tettekben kifáradni nem tudó zágrábi lelkes püspöknek Haulik György ő kegyelmességének, ki meghallván szép szándékunkat, de tudván egyszermind szegénységünket, ezer váltó forintot küldött gyermekinknek! és Vachtaries János kanonoknak, ki szinte mint Perlak hálás fia ugyan e czélra 250 forintot áldozot. Isten áldja meg a két jeles férfit jótevénytől, mi a pénzükön is építendő iskolában arra tanítandjuk gyermekeinket, hogy e két áldott szívű jótévénytől szívök oltárán örökre tiszteljék s áldják! —

Hiszünk, miszerint találtak a jótékonyt e nemes nyomán mások is, kik szép föladatunkban czélhoz segíteni gyönyörködendnek, úgy tartjuk, mert már is hallottuk, miszerint Zágrábból egy lelkes fia városkánkhoz, szinte kanonok, ha egyszer az építéshez fogunk, segedelmével készül megvígasztalni bennünket! Iskolánk tehát lesz! csak aztán lennének könyveink czélserűk! azonban e tekintetben is van kis reményünk, mert egy jó tollu író földink ígérte, miszerint Muraközi különösen Perlak gyermekei számára szükséges könyveket, magyar-horvátokat természetesen, — minthogy e nélkül nálunk a magyarosodás népiünknek minden hajlama mellett sem érhet czél, — készitend, ha isten hosszú betegéghől, mely legujabban azonban komolyabb kezd lenni, kigyógyítja! Adná Isten, hogy jó szándoku keblében sokáig épen maradna meg a vér, mely őt naponkint hagyogatni látszik, míg e munkáit gyermekinknek elkészíthetné, tán az ügyes orvosi gond e czélra is ápolandja őt. F. S.

ERDÉLYI ORSZÁGGYÜLÉS.

(Az urbéri tárgyak haszonvétele feletti határozat.)

ELŐLEGES KÖZLÉS. Aprilis 14-én volt a XLVIII. országos ülés. Tárgya: „az urbéri állományok haszonvételeinek eladásáról” szóló IX. törvényjavaslat. Addig is, míg a tanácskozás folyamáról terjedelmesebben irhatnánk, sietünk közölni a határozatnak avagy csak főbb elveit. A kk. és rr. ezen törvényjavaslatban mindenek előtt kimondják, miszerint „az urbéri állományok tulajdonossága törvény értelmében a földesuré. Továbbá a rendsz. bizottság azon javaslatát, miszerint az „urbéresnek megengedtetik, hogy a telkébe tett beruházásait, telkének és jobbágyi állományának haszonvételeivel együtt saját földesurát, a helybeli községet és az erkölcsi testületeket kivéve, más akárcinek eladhassák” — a kk. és rr. oda módosítják, hogy a vásárlásbeli elsősbég urbérest illetvén, ha ilyen nem találkoznak, a földesur saját urbérese állományának és haszonvétele megvásárlásában más birtokosok és törvényszerint meghonosult vagy honosulandó polgárok feletti elsősbéggel birjon, ugy mindazáltal, hogy az eképp megvásárolt állományokat, a vételár megtérítése mellett urbéresnek tartozzék átadni. A rend sz. bizottvány egyik §-ban, némelly eseteknél kivéve, senkinek egy helységben négy egész teleknél többet vásárolni meg nem engedi. Erre nézve a kk. és rr. abban állapottak meg, hogy a földesurat illetőleg semmi ilyen maximum ne határozassék; az urbéresnek ellenben olly helységekben, hol az urbéri állományok összes száma 60-ot meg nem halad, egy 60-tól 100-ig két; 100-on felül három telket vásárolhassanak meg, ugy mindazáltal, hogy ha valamely eladóvá tett urbéres állományának más urbéres vevoje nem találkoznék a kinek három állománya van, vehessen hozzá többet. Ezek a határozat sarkezsméi.

Jövö ülés tárgyául a Xik törvényjavaslat van kitüzve. Ulés vége 2 óra után.

Az erdélyi országgyűlés kebeléből udvari kanczellár b. Jósika Sámuel ur ő nmlga üdvözlésére feljött küldöttség, miután tagjai egyenkint folyó hó 4-dikén Lajos es. k. főherczeg ő fenségénél hódoló udvarlást tettek, 5-én tisztelgett udv. kanczellár ő nmlgal. A küldöttség vezetője gr. Nemes János ő exca lelkes és méltóságteles beszéddel üdvözölte ő nmlgal, mire az üdvözölt főhivatalnok, fényes magyar diszruhában fogadván a hasonlag fényesen öltözött küldöttséget, értes és tartalomdus szavakkal felelt. Apr. 6-án 2 órakor Metternich ő herczegségénél volt tisztelgés kanczellár ő nmlga vezérlete alatt. 4 órakor ő nmlganál fényes ebéd. —

Cserhalomtáj. Egy Beszterce v. hoz nem meszsze levő h. ségbeli földész a városba járva, kedviben v. bujában de bizonyosan nem a hazáért, nagyot ivott, és akkorát, hogy hazamenet az ország-ut mellett a sáncba tisztességesen bétanorodva, álomba szenderült, és ki világs kiviradt feléig élvezé álmát. De míg ő alszik, hihetőleg valami vándorlegények tán azon elyből indulva ki, szükség törvényt ront az álomba merült részegről téli öltözeteit levonják, és csupán udvariasságból, hogy meztelen ne maradjon, bundája helyett rongyos fekete frakkba, harisnya helyett német vásott nadrágba, hosszú száru borjuböresizmája helyett kurtaszáru olly csizmába, melynek talpa mint a néhai derék — — — i Mikó iskolamestereé, főböréhez madzaggal vala felbogyva, öltöztették, báránbör sapkája helyett szinte magasfejú selyem kalapot nyomván fejébe; és ezzel az öltöztetők odábbillantak. Földészünk majd felébredve, mámorosan észre sem veheté, még világosság sem levén, hogy ő kicsoda, és így ért haza, hol a szobájába bélépőt még ágyban levő neje a tűz világánál megpillantva de megépen nem esmerhetve, cigányának vélvén, borzasztó szitkok közt kergette ki, s midőn haladni nem akart, bár kiáltá, hogy férje, az a vásárba van, nincs hon felelé a nő, és illy korán nem is szabad cigányának más becsületes ember telkén és házában kasmatolni, tolvajt kezdé rikoltani; mire aztán a szász odább állott és ment ökreihez ott máskénti fo-

gadlatást remélvén. Ámde itt is megcsalódott, midőn az ökrök a mint simogatni akará, rugni és bömbölni kezdtek. Búsán térki innen is, gondolkozóba esvén, hogy tán nem jó helyt jár, és im ekkor veszi észre a felderült reghajnalon, hogy hány hét két hét. Rögtön szalad tehát a helység birájához, de ki egyebet mitsem tehetett, mint nagyon nevetve vissza vitte és ünnepelesen beajánlotta. Innen már ma nálunk ha valaki pörül jár vagy is csuful, azt szokták mondani „frakkba öltözött.”

Ugyancsak e télen várhelyi luth. megye erdópásztorai jelentik, hogy a megye erdeit bizonyos szomszéd helységbeliek erőszakolják, melynek következtében néhány embert rendel a megye gyűlése megyebírság alatt segédül a pásztorok mellé, kik ki is mentek az erdőre, honnan a Nagy-Sajó felől uton bizonyos lóhátas pár embert pillantva meg, a gondolattal hogy azok valami Jákob-féle haramiak, elejök sietnek és midőn meglátták, hogy a lovasok valami lovat is vezetnek, tisztának lenni híve a dolgot, közeledni kezdenek még inkább. Ámde az utasok is észrevéve az éj esendében az utánok leselkedést, futásnak eredtek és szerencsésen el is illantak, csak egy vezetéken vitt lovat szalasztván el; melyet az örök megfogtak és két társuktól a főbiróhoz küldötték. De míg ezek az erdőn a ló után keringenek, megfogják s küldik, az alatt két zsidó a birót art. büntetés terhe alatt kényszeríti a helységet fellármázni és az erdőn levő tolvajokat megfogni. A biró el is megyen, de mi következetesebb, minthogy mást senkit sem kapott ott, mint az erdőőröket, kik mikor a dolgot megérték, nagyot nevettek. És eddig a dolog neveltséges oldala. Igen, mert van ennek szomorító oldala is. Például a zsidók a biróval 200 f. art. büntetést emlegetvén, bár a helység óvást jelentett, elfogatta az erdőőröket s láncra verette, kik aztán csak kezességen menekülhettek rablánczaik közül. És mi még több, a dolog tiszta, az emberek ártatlansága világos isten emberek előtt, a zsidók még sem szűnnek meg követeléseikkel, és nem átalják egy v. megyének érdemes tisztviselőit alacsonyító mondattal hetvenkedni, miszerint készbebek 2-300 frtot fizetni a v. megye tisztjeinek, mintsem a szegény urbéreseket bé ne börtönöztessek lakolni, hogy őket megrettenték. És illy zsidókat mi még hallottunk. Ezek nem lehetnek atyafiak a magyarországi izraelitákkal, kiknek olly nemesen liktet a vér mellök üregében!

N. Sajón ez év folytán azon izraelitát, kit mint írók még a mult éven annyit perzselének, ismét háromszor gyújták fel. Elégették istálót számos marháival, egy pár kalangya szénáját és malmát. Midőn tavaj az életgett istáló helyett egy mást épen a szomszéd urbéres háza mellé építete, az urbéresek és a földesurak nagyobb része ünnepeles óvást tett, melyre ő mitsem ügyelve, hogy most a sürüen álló falu egész roppant sora el nem hamvadt, csak jobb sorsunk bölcs atyai vezérletének hálálhatni.

Az évenkinti ugynevezett canonica visitatio a sajió káptalanban is megeseit. És itt a krakkói visitatókori eseményről, önkénytelenül eszünkbe ötlök a kérdés: Ugyan miért nem törlik el már az ev. ref. hitvallásuak közül is ama ezélelles szent visitatiót, midőn az annyi káros következtvénnyel van öszszesitve? De több egyháztudósok is indítványozá azt a k. zsinaton, és mégis mintha a régi kerékvágásból kimozdulni nem akarnának a vallás azon sorosai, kiknek elvök haladás a korszelleme szerint, meghagyák, csak annyit módosítván, hogy az egyházi szolgák magaviselete iránti kikérdezésnek a nép színe előtti, módosítása körülmények szerintileg az esperesek bölcsességére bízatik. S ezzel a papság feletti végtelen nagy esperesi hatalom még nevelve lön. Aztán hány helyt nem megy a c. v. költsége annyira sőt többre is mint a megye jövedelme. Mindent elhallgatva, még csak annyit e tárgyat érdeklőleg: mennyi üdv malasztani lehetne elővárásolni azon öszszeggel, mi a szent c. visitatio által és alkalmával felemésztetik? E. H.

TÁRSULATI ÉLET.

A magyar orvosok és természetvizsgálók VIII. nagygyűlése. Első felszólítás.

Sz. kir. Sopron városának hazafiai érzelme és vendégszerető meghívása következtében a m. orvosok és természet vizsgálók f. évi számra 8dik gyűlekezete az imént említett város kebelében fogván megtartani, addig is, míg e minden tekintetben fogván érdeku s kitünő szellemi élvezeteket ígéro gyűlekezet részletes tervrajzát adhatnak, sietünk az illető t. közönséget ezennel értesíteni, hogy a mult évi kassa-eperjesi gyűlésen megválasztott első elnök f. mlgu galanthai hg Eszterházy Pál ő magassága, nemkülönben a fentisztelet nemes város egy értelmű oajtásai következtében az ülések Sopronban f. évi augusztus 11-től kezdve ugyanazon hónap 17-ig bezárólag fognak tartatni, a tagoknak szokott beírása a megelőző 3 napon t. i. 8, 9, és 10dik augusztusban történvén.

Valamint a kérdések, melyek megvitatásul a külön-

szakosztályok számára a múlt évi gyülekezet által tervezettek, úgy azon tárgyak és eszközök, melyek tudományos vizsgálat és értekezések anyagiul szolgálhatnak, rövid idő múlva hasonlóan köztulomásra fognak hozatni, 's annál melegebb részvétet és gazdagabb aratást reméllünk, mint-hogy tudományos előadások és közlemények, melyek a gyülekezetre érdekesek lehetnek, az alapszabályok értelmében bármely a magyar hazában ismeretes nyelven szívesen fogadtatnak. — Remélljük továbbá, hogy a szakférfiak és ügybarátok megjelenése nagyszámu leendő, mint-hogy erre a közlekedési eszközök a haza belsejéből a dunagőzhajózás, a pozsonyi, győri és kőszeghi jeles postautak, Németország felől pedig a bécs-soproni vasut lehet a legtöbb 's legelőszőbb kényelmet nyujtanak. De reméllünk még számos részvétet azért is, minthogy a gyülekezet színhelyét a magyar haza, mint műveltségére mint természetkincseire egyik leggazdagabb 's legjelesebb vidéke képezi, 's mert valamint a szép 's nagylelkű elnök, úgy a tudományokat tisztelő nemes megye és város részéről tett készületek sikeres és közérdekű napokról kezeskednek.

Ha bár egyébiránt a vendégszerető város szívesen várt vendégeinek beszállásolhatása iránt a szükséges intézkedéseket megtevé, mindazonáltal a netalán ohajtott kényelmek vagy szállások miatt a gyülekezet egyik helyben lakó titoknokához dr. T o p l e r K á r o l y urhoz, nem es Sopron városa fő orvosához, f. é. július 15ig bérmentes levelekkel fordulni ne terheltesse, mezőgazdasági 's ipartárgyakat 's ne talán felolvasandó értekezéseket, melyekkel szakférfiak 's ügybarátok a gyülekezet érdekét emelni kívánatosnak hiszik.

A gyülekezet szerkezetéhez 's alapszabályhoz képest annak meghívott tagjai gyanánt tekintendők 1) az egyetemes orvosi 's gyógyszerészeti kar, 2) a szoros értelemben vett természettudósok 's a természettudományok bármelyikével, vagy bármely ágával foglalkozó tanítói kar; 3) mezőgazdák és iparizók, 's végre 4) a történet és régiség buvárok. Kelt Pesten, april 2kán 1847. K u b i n y i Ágoston m. k. a. m. orvosok és természetvizsgálók 8dik gyülekezetének másod-elnöke. T ö r ö k János m. k. ugyan azon gyülekezet egyik titoknoka.

FELSZÓLÍTÁS a királyi magyar természettudományi társulat részéről országunk növényzete tárgyában. A királyi magyar természettudományi társulat múlt évi april. hó utólján tartott kisgyűlési határozata következtében azon kérelmet bocsájtá a testvérhon természetbarátaihoz, hogy a közlő ugyanazon évi május hó 15kén a korán megindult növény életkiképződési fokozata körül vizsgálandó 's arról a társulatot tudósítani sziveskednének. — Kérő felszólítást a társulat ez idén újra ismételi azon különbséggel, hogy a teendő vizsgálatokra május hó első napját tűzte ki, mely nap a következő években is hasonló végre meg fog tartatni. — Midőn a királyi magyar természettudományi társulat jelen felhívásával az említett vizsgálatokra 's azoknak a társulattal leendő szives közlésére a testvérhon természetbarátit fölkéri, az által olly adatok birtokába reméll jutni, melyek hazánk különféle tájainak meteorologiai ismertetését igen elősegítendik, — mert a növényélet kifejlődési fokozata a meteorologiai hatások nyilatkozata. — A társulat ezen kérelme által nem valamely terjedelmes értekezéseket, hanem csak pusztadatak felsorolását ohajlja nyerni, melyeknek felhasználását magának tartandja fela' társulat. — Hogy a teendő vizsgálatok véghez vitelében némi összhangzás legyen, — addig is, még egy helybeli tudós tagtárs által az ide vonatkozó ígért terv beadatnék, 's újságok útján közzététetnék, — a növények kifejlődési fokozata megjegyzésén kívül még a következők megemlítését kéri a társulat: a tájék magas vagy alanti fekvését, telep minőségét, hegyek vagy erdők közel vagy távollétét, a közelfekvő hegyek kopárságát vagy ellenkezőleg, a tájéket lepte hó vagy eső mennyiségét — mint a növény élet kifejlődését nagy mértékben módosító körülményeket, és mint olyanokat, melyek a haza külön tájékai szerént olly igen változók.

Ha ezen közrebocsájtott — és a jövő években is megújítandó felhívó kérelme a királyi magyar természettudományi társulatnak a testvérhon természet barátinál vizshangra találand, bizton reméli a társulat, hogy néhány év múlva — a már megindított Naptárában foglalt meteorologiai jegyzetek mellé — egy a hazának időjárását biztosabban jellemző 's a mezei gazdáknak a jövő évekre irányt adó függelékét adandhat.

Mig egy részről t. cz. G e b h a r d t Ferencz prof. N e n d t v i c h Tamás pécsi gyógyszerész, R ó m e r Florián pozsonyi prof. S z a t h m á r y István aradi kórházi orvos, és S t e n c z e l Hugó uraknak múlt évi fáradozásaiért ez ügyben köszönetet mondunk, 's őket újra fölkérjük, ugy más részről szívünkben ohajtjuk, hogy az említett urak nyomdokait minél többen kövessék, társulatunkat pedig ez ügyben tudósítani, elősegíteni sziveskedjenek.

A királyi magyar természettudományi társulat aprilis 8kán tartott fűvészeti szakgyűlése határozásából közli dr. G e r e n d a y József, mint választványi tag.

Népvételei botrány. Midőn százszorosan vizsgálzik minden oldalról a „nevelés és csak nevelés, — midőn a nép jóllétét szívén hordó fels. királyunk is annyira buzog e' szent ügy mellett; akkor is talátnak még olly egyedek, kik fájdalom! e' szép szónak nevelés és haladás' sirt ásnak 's néhány forint bérért ugy szólván eltemetik azt. Ezelőtt három évvel, midőn tanító voltam, volt egy sopronymegyei, de horvát nyelvű tanítványom, ki magyar nyelvet tanulni jött hozzám. Ő mint mester fia, orgonálni már keveset tudott, de mester fia léteére még is faragatlan volt elannyira, hogy minden szelid bánásmódom daczára is keveset simult 's egy év eltelte után gagyogott csak magyarul. Ekkor elment 's praeceptorrá lett, de két évi kontárkodása után is csak gyalulatlan maradt, mint fölöle hitelesen hallottam; most pedig elhatározta magát, hogy praeparandiát végzend, de jól tudván azt, hogy ő mint pályavégzett elemi iskolás igen nehezen boldoguland akár királyi akár érseki képezdében, elköltötte magában más mellékes uton rajta keresztül csuszni. S e' végett elment Gybe's ott bizonyos V. (ha még ily viszállást bár hol tapasztalunk, az illetőnek egész nevét által adjuk a közönségnek!) elemi iskolatánító után kérdezősködött, 's bár a nevelés ügyében alaposan mit sem tudott, 20 ezüst forintért diplomát kapott. Istenem! így tapadni a nevelés szent ügyét nem vétek-e? Hiedelmem szerint nem utolsó eset ez ott, mert most is tudok szinte egy horvátországi fiut, ki pályavégzett elemista és jövő heteken szintig készül oklevelet szerezni, 's bár mennyire rosszszaltm én ezen szándékát, bármennyire javasoltam, hogy jövőre Gy-tt felállítandó, vagy más királyi vagy érseki nyilvános képezdében készülnie kellőleg ezen fontos hivatalra, ő mind e' mellett azt igen nehezen 's legyőzhetetlen képzelve megmaradt azon boldogtalan terve mellett, hogy 20-30 ez. ft nem sajnál 's majd azon biz. ur jó bizonyítványt adand neki 's ő boldoguland ezzel is. Ki ne kárhoztassa ezt?! Mindnyájan kárhoztatjuk még a kontár mesterembereket is; hát a kontár népvételeket, — kik így a nép tudatlansága 's ez által boldogtalansága magvat hínik szét — szaporítsuk é? D.

A BUDAI NŐEGYLET pénztára részéről múlt 1846. évben következő összegek használtattak el, u. m. az ápol-dában lakozó

	ft.	kr.
37 szinylődő személyre	1910	57
a' pestivel közös vakgyógyító intézetre	197	52
a' három kisedovódára	477	9
a' törődött házi szegényekre	2338	—

összesen 4923 58 pp.

Kelt Budán 1847ki april 8kán tartott ülésből.

K ü l k e y Henrik titoknok.

I g a z i t á s. A Jelenkor 29ik számában a tiszaszabályozási ügyben közölt, 's N. urnak szóló czikkben a 170dik oldal középső hasábj. alulról fölfelé 18 k sorb. e hely. „Azután amott a Tiszán a' czéblől hogy említett pontok között 60 m földdel rövidítettessék a folyás 'stb.“ kell lenni: „Azután amott a Tiszán a' czéblől, hogy említett pontok között 60 m földre leszállt a' hasájk a' folyás 'stb.“

KÜLFLÖD.

AMERIKA. Ujyorkból mart. 15keig érkeztek tudósítások. Benton nem megy a harezterre; vezérornagyi kineveztetését visszautasította, kijelentvén Polk elnöknek, miszerint egyedül mint legfőbb, korlátlan hatalmu hadi paranesnok, 's teljes felhatalmaztatás mellett békealkudozás nyitásra 's Mexicóval szerződésre, mehet a hadsereghez; mire Polk elnök azt válaszolá, hogy ezt a hadsergi korrend-viszonyok meg nem engedik. Mexicóban a' congressus ugy látszik közel volt a' papi jóság eladását illetőleg nemrég hozott törvény visszavonásához, mivel a' papságnál nagy ellenállásra talált; most egy törvény által fel akarja hatalmaztatni a' kormányt, miszerint az havonkint 450 ezer dollárnyi kölcsönt vehessen föl a' papságtól. Ez hajlandónak látszik a' rendszabályra, mert jóságait illy uton legjobban 's legkönnyebben mentheti meg. Ujyorki lapok egy új ütközetről beszélnek, melyben Taylor tábn. Saltillo 's Monterey közt a' mexicóiakat erősen megverte, 's visszanyomta. A' veraeruzi parancsnok határozott utasítást kapott a' város odahagyására 's az ország belsejébe vonulásra, ugy hogy az amerikaiak hihetőleg kardcsapás nélkül fogják e' helyet hatalmukba keríteni — egyszersmind a' sárgaláz birtokába is jutandók.

PORTUGÁLIA. Mart. 31kei tudósítások szerint Maria királynő kormányt ki van merítve minden pénzeszközöiből 's nem képes sehol kölcsönre szert tenni, ennél fogva a' háborut a' fölkélok ellen nem folytathatja, 's a királynő ugye valóban veszélyben forog. Saldanha régi állomásain pang 's hadserge több kisebb ütközetben vereségeket szen-

vedett. Ugy látszik magány-alkudozásokba ereszkedett némely fölkélok tábornokokkal, de lépéseit nem követte siker. Porto bõven el van mindenféle élelem 's hadiszerekkel látva, lakosi készek minden ellenséges megtámadást erélyesen visszaverni, és Sa da Bandiera 1250 emberrel három gőzösön keresztül törvén az ostromkorlátón, a' Douroból ki a' szabad tengerre nyitott utat magának. Lissabon legnagyobb zavar és aggodalomban volt e' hajócsapat részéről félt megtámadás miatt. Mindenesetre Saldanha ez által veszélybe jut, hogy sergével Lissabontól egész elvágatik. Végre az angol hatalom közbejárására lesz szükség.

SPANYOLORSZAG. Olozaga sürgönyileg tudósított a' nyert megkegyelmezésről 's máris elutazott Párizsból követállomása elfoglalására. — A' hirlapi postabér felenyire szállított le, mi által a' sajtó nagy könnyebbülést nyert. (Ott tán nincsenek a' hirlapok annyi sok anyagi gátnak is alávetve, mint például — Törökországban.) Az eskütszék-et is szándékozik a' miniszterség a' sajtóra nézve visszállítani. Cataloniában a' carlista mozgalom esőkken inkább mint erősödik; némelyek bocsánatot kértek a' pártosok közül, mások Franciaországba menekültek. Az ország békét kíván. A' gabnakiviteli tilalmat sok helyütt nem tetszőleg fogadták, mivel a' magas gabnaárak okát nem annyira kivitelben, vagy valóságos hiányban, mint inkább a' pártos nyereszkekészekben találták. Daczára a' gabnabeviteli szabadságnak 's annak, hogy a' legközelebbi aratásra jó reménység létezik, az árak még folyton emelkednek.

A' spanyol udvarban ugy látszik gyökeres tisztulás történik, mely ugyan eddigelő hivatalosan még nincs közölve, de hiteles kulfók után bizonyosnak tekintendő. Az került a' szönyegre fel, hogy az egész felső 's alsó udvari szolgálati személyzet (a' camarilla), mely még Maria Krisztina teremtvényiből állott, elmozdítottassék. Ezen személyek, kevélyen bizakodván az anyakirálynő kegyelmében, nélkülözhetetlen 's letétethetelnek tarták magokat. Midőn a' királynő parancsot adott nekik az udvarelhagyásra, más nap mintha mi sem történt volna, ismét megjelentek a' kir. palotában, szokott szolgálataikat végzendők. Santa Cruz marquisnó főudvarhógy 's Cumbres Altas gróf főlovászmester személyesen akartak ügyökről a' királynővel értekezni, 's azt állíták, hogy nincs a' minisztereknek joguk őket elbocsátni, miután Krisztina királynőtől nyerték alkalmazásukat. A' miniszterek kényteleneknek látták magokat nekik kijelenteni, mikép Spanyolországban nem létezik más királynő, mint ő felsége II. Isabella, 's mikép nem sokára tapasztaladják, milly bánásmódra méltók azok, kik akarátának ellenszegülés nélkül nem engedelmessékednek. Erre mindkét személy elfogatott 's a' gróf Valenciába küldetett. Egy utal a' politikai világban is fontos változások történtek és még készülnek. Brabo Murillo elveszté követállomását Portugáliában 's hasonló várhat Martinez de la Rosa is, kinek helyét a' francia udvarnál hihetőleg Narvaez fogja elnyerni.

ANGLIA. Fox Maule hadm. ter a' husvételőtti ülések végnapjaiban egy a' britt hadügyre nézve szerföltött fontos rendszabályt, illetőleg a' szolgálatidő korlátolását, hozott be, mely is több oldalról előfordult ellenvetések daczára már keresztül ment az alsóházi választványokon. Ez alkalommal a' hadminiszter szomorító részleteket közölt a' mostani toborzási rendszerből; hivatalos családi rendszernek bélyegzé az őszintén, mellynél a' korhácsbüntetés elkerülhetetlen függelék szerepet játszik. Angliában a' régi helytelen toborzás, mikép az Németországban a' hétéves háboru idejében divatozott, még egész virágzásában létezik. „Henyé 's tékozló fiatal gyerkőcök — így szolt a' hadminiszter — követik a' jelszavat: ultima spes miles (utolsó reménység a' katonaság) 's megfogadtatják magokat, némelyek, hogy a' megkedvelt henyeséget folytathassák, mások könnyelműségök követkevényei elkerülésére. Sok fiatal vadoncz valamely pillanatnyi gyalázattól menekülés végett jelenti be magát a' toborzófőnöknél. De ezen két ujoncosztálylyal vége is van az önkéntesi toborzásnak. Minden egyéb hadszedés vagy megvesztegetéssel vagy a' toborzóképlárok fortélyaiaval megy véghez, vagy ollyatén állapotában az ujoncznak, midőn az szám alá vonhatlan. (Megítatják őket, semmirekellő kénöket vezetnek hozzájuk 'stb.) A' fölpénz csupa ámitás; az ujoncz majd sohasem veszi azt kezéhez 's épen ezen család gyűlölteti meg előleg vele a' hadi szolgálatot; miknek követkevénye, hogy a' fiatal katoná, fájdalomtelin a' miatt, hogy öntudatlan állapotának egyik szerencsétlen pillanatában szerencsétlét és szabadságát egész életére eladá, nagyon gyakran szokik, de csakhamar elfogatik 's a' kilencz farku macskával jutalmaztatik. „S ezen erköletelen 's annyira rosszat szülő viszállást — megjegyzi a' londoni News — ugyanazon keresztény kormány, mely a' bánat 's bójt napokat hirdeti, nemcsak eltűri hanem közvetve előmozdítja is. „A' mostani toborzási rendszer, szól az említett lap, oka hadügyi bajaink felének, előidézi a' „szükségletet,“ mely olly sokáig 's olly sikerdu-san a' testi büntetés korlátolása ellen gátul gördítették. Az

ember legnagyobb részét az, mivé őt a status és annak törvényei teszik; ha tehát valamely kormány fegyveres szolgáló család és részegítéssel szerzi, nem várhatja, hogy az ilyen bánásmódot tapasztaltak példányai legyenek a becsületesség és józanságnak 's fenső erkölcsi érzettel bírjanak. Wellington hivatalos jelentései telvék az angol katonák erkölcselensége fölötti panasz és korholásokkal; de ezen helyeket nem igen szeretik idézgetni, mert nem igen hízelegnek nemzeti büszkeségünknek. Még most is mondják a spanyolok, utalván a San Sebastian és Ciudad Rodrigo-féle viharokra: az angol szövetséges dulongóbb, nyersebb 's baromiasb viseletet bizonyított mint az ellenséges francia. A herceg sergeiről ismételve olyan szavakban beszél, melyek jobban illenek valamely haramias csapatra mint egy művelt nemzet hadseregére, 's fegyelem fentartásul „igen szigorú“ vezérnek kellett neki lennie. — Most végre készülnek egy javítást megkísérteni, 's valóban kívánatos lenne, hogy a jelenkor legnagyobb élő katonája kissé több munkásságot fejtene ki már egyszer ez ügyben. A herceg eddigelő csak a régi rendszernél maradt 's annak javításáról nem gondolkodott. Soha sem mozdította a hadsereg-állapot emelésére szolgáló rendszabályokat elő. hanem gondját, békében 's hadban egyaránt, csak annak anyagi 's testi derékségére fordítja. Soha nem járult szóval és tettleg a testi büntetés szigorának enyhítésére közbe, míg a közvélemény a kormányt cselekvésre nem kényszeríté; 's most is, midőn a külső befolyás alattiak toborzás-idejének rövidítésére ezéző rendszabály terjesztik elő, a főhadvezér magára hagyja a dolog folyamát. Nehéz megfogni, mikép egy olyan szellemű 's magas állású férfi mint Wellington, még soha nem lépett fel valami kezdeménnyel a rossz állapot módosítása, javítására, hanem hallgatagul mindig csak olyan emberek javalta rendszabályokhoz csatlakozott, kiknek itéletét a hadügyekben ő igen hihetőleg nagyon utálja 's megveti.“

FRANCIAORSZÁG. Apr. 6kai követkamrai ülésben Chapuys Montlaville komolyan megtámadta a tárcza (feuilleton) regényeket, indítványozván egyszersmind miszerint illetén regényeket közre nem bocsátó valamennyi hírlap a bélyegadótló mentessék föl. Mialatt ama regények Németországban száz meg száz fordításban mohón nyeletnek el, Fran.országban ama regényipar már önmagát itélte el. Dumas Sándor, a nagy regény szállító, maga követte el rajta a végesapást, legnagyobb naivsággal födözvén fel a tárcza-szabályait. De már hosszabb idő óta küzd Franciaországban a komoly kritika ezen vétkes megfertőztetése ellen a

költészetnek. Többi közt egy nyomos értekezés ekép nyilatkozik fölé: „az új regényírás, összevegyülése mindenféle kalandoknak, leleményesség 's becsületlen irmodor nélkül. Nyomorult semmisség, borzasztó ür látong az egész látör fölött. Ezen könnyelmi műza, mely a valódi szépségnek vakmerő megvetésével kezdődött, most alacsonyágban vész el; szabálytalanság úgy mint szolgál ragaszkodás bizonyos szabályokhoz, csak a tehetlenséget árulják el. Ezen elválás a hagyományos végképi tartalmatlan 's alapatlanságba sülyedt, a vakeset és szeszélynek vetettett áldozatul. Erőszakot követett el a történeten, nevetet, alakokat, eseményeket von fel, de csak külsejüket fogja fel. A jelenkori élet képeibe szenvedélyeket és saját gondolkodást költött, mik nem léteznek, fonák, ismeretlen erkölcsöket állított a valóság helyébe. Mindenben elpártolván az igazságtól, a képzeletér elveszté a hatálmát, 's csak alakokban gyönyörködött — bizonyos nemében a részegségnek; kalandosság által iparkodott érdekelni, vagy gyermekes egylegisgekben darabolta fel magát. Főszerepet játszik e mellett a tárcza, mely művészetből üzérkedést csinált. A munkásösszeférzeli nagyhirtelen a rongyokat, melyeket mindenünnen öszszakapkodott, a királyteremben úgy mint dögveszes üregeiben a banditák és kéjhölgyeknek. Nem egyéb már többé mint mozgonyzerű járasa egy gépnek, melynek kezei mind egy célra törnek — a gyorsaságra 's ennek ismét csak egy célja van: a pénznyereség. Ezen tulhajtásban csakhamar kimerülnek minden erőből a tárczahősök: ekkép meríté ki magát Balzac, így Sue, ki egy tempaizlésű közönség megtartására visszaélést visszaélésre halmozott, erkölcsöt, vallást és társadalmat egyiránt eltorzítván; a mámor zsihasztiny mindinkább erősebb italt kíván. Azon nagy készülete a regényeszközöknek, mely a párizsi rejtelmek egész érdemét képezi, tulajdonképen csak a lelekenységi szegénységet takarja a nyers tálalványok, kiáltó szószerveket roszul fődik el az irmodor tökéletes hiányát. Ekép Dumas is, midán eleinte sokat ígért, a tárczairódmali társaság lovagjává lön. Mértékletességnek nevezi, ha egy év alatt 36 kötettel elégszik meg, önhaszonlesésteleennek hirdeti magát, ha egyszer beéri már egy főbőrlojövdelemmel. Valamennyi munkáit a közönség ép oly kevéssé ismeri mint önmaga. Minél szegényebb a költői lelkesültség, annál inkább igyekeznek ezen szegénység eltakarásán, egész századokat használnak fel — egy sereg személyt 's tüstint kész a 18 követ.“ — Chapuys Montlaville báró (a gyökeres balról) indítványát azon lealacsonyítással támogatta, melyet a hírlapi tárczák által az egész politikai sajtó

szenved, felhozván e mellett Thiers nyilatkozatát: valóban kellemetlen, emeleten lakni egy olly házban, hol a földszint illy gyanus emberek bérlik.“ Emlékeztetett a restauratio alatti 's juliusi forradalomkori sajtóra, és szemközti állítá a mostani tárczás hírlapokat, melyek regényekkel elerőtlennit a népet 's gyengítik képességét a szabadsághoz. Ezen regényekben 's hazug, szemtelen rajzolványaikban a legszentebb, a vallás, polgári rend, társadalmi alapzat, az egész jelenkor, érdekei 's nagysággal kigunyoltatik 's neveltségessé tétetik, még a multnak is kell e rombolási düh hatását érezni, a történet felhánytatik, hogy férfiak 's dolgok pelengerre tétessenek, személyek, melyek méltán díszére szolgálának a hazai történetnek, szemtelen kérkedésséggel eltorzítottak. Az emberek csakhamar hozzászoknak a képzelet-erő műveikhez: ollyan természetes az öntetszés ezen végtelen téreken, hol a szellem kéj és fénytéljes meszeszerű életet terem 's kiemel a valóságból. De így elutálunk minden egyszerű örömet, melyet a valóság nyújt, sőtét szinben állunk mindent magunk körül, kevésre becsüljük minállásunkat, nem követjük többé az ést, hanem ama kiáltó, emészto szomjat, mely a kevelység 's anyagi jólét legszélőbb követelésinek teljesítését sürgeti; valódi forróz ez az emberek megbetegülnek, 's ha tovább is így tart, megbetegszik az egész társaság 's tb. Szónok ezután festé az új regények káros hatását a nyelvre 's történetre; utóbbira vonatkozólag azt állítá, mikép Dumas történeti torzítványok szinpadának kellene nevezni. Indítványa, mikép már fentebb mondtuk, választványhoz lön utasítva.

POROSORSZÁG. Berlinben apr. 11kén nyitattott meg a porosz országgyűlés a programban megszabott ünnepélyességek közt a k. vár fehér teremében. Ó felsége a király, már az egyháztól a várba gyalog mentekor hangos örömmajjal üdvözöltetve a nép részéről, a fehér terembe lépténél a rendektől háromszoros éljennel fogadtattott. Aztán tartalomdús beszéddel nyitá meg az országgyűlést.

Más nap közülésben a marsal előktele alatt három titoknok nevezettett a három rend kamrája számára, felolvastattak a kir. előadások 's osztályok rendeltettek ezeknek véleményezésére, bizottság nevezettett ki a válaszfelirat szerkesztésre, 's végre még egy két kevesbbé érdekes indítvány elfogadása után a közülés befejeztett.

Ezzel az uri rend tagjai az ülést odahagyván, 's a három rend képviselőinek olvastatván fel a tanácskozásuk alá bocsátandó kir. előadások, az illető bizottságok kinevezése után, elszóltt ülésök.

32ik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1847.

Duna-gőzhajózás.

Alulirt hivatalnak szerencsége van jelenteni, miszerint az első cs. kir. dunagőzhajózási-társaság t. igazgatósága

A Budáról Bécsbe 's közben eső állomásokra gőzöskén utazó közönség kényelmére azon helyen, hol most a Cullmannféle cukrárszat létezik, irodát nyitni elhatározá, melyben utazási jegyek Budáról Bécsbe 's a közben eső állomásokra kaphatók 's az uti podgyasz általvétetik.

Az iroda **april 15kén nyitatték meg** 's a t. cz. utazók, valamint podgyászaik naponkint reggeli 8 órától esti 8ig fölvehetők.
Pest, april 10kén 1847. *Gőzhajózási hivatal.* 2—3

Gyapjuvásár Sopronyban. Egy már a mult évben köztudomásra bocsátott e-löleges hirdetés folytán ezennel közhírrététetik, hogy midán szab. kir. Soprony város a gyapjuvásár-tartatásra a kegyes királyi szabadtéket nyert, az első illyféle vásár az idén Julius 10kétől ugyanazon hó utolsójáig fog tartatni. Kelt szab. királyi Soprony városa tanácsától 1847d. mart. 15kén. 2—3

Cső dület.
A nagyméltóságú magyar kir. udvari kamara részéről hirdettetik: hogy ó felsége a zombori kir. kamarai igazgatóság részére négy, ideigleni fogalmazó-gyakornok felvételét, évenkinti 200 pft. segélydíjjal, és évenkinti 40 pft. lakbérrel legkegyelmesebben megengedvén — kik ezen hivatalok-ért folyasmadni kívánnak, ebbeli a szükség-iskolai és egyéb bizonyítványokkal ellátott folyamodványait, melyekben a honban divatozó nyelvekbeni jártasság is bebizonyítandó, legfelébb folyó 1847. évi május 10én a zombori kamarai igazgatóság-hoz benyújtani tartoznak. 2—3

Arverési hirdetvény.
A nagyméltóságú m. k. udv. kincstár kegyes engedelméből közhírré tétetik, miszerint a diós-győri k. k. urodalomhoz tartozó Kis-Győr helység határában találtató 682 1/4 hold majorsági szántóföldek f. eszt. aprilis 21én Miskolczon a kormányzóilakban tartandó uyilványos árverés utján a leg-többet ígérőnek, f. e. november 1ső napjától számítandó 3 évre haszonbérbe fognak kiadatni.
Az árverésben részesülni vágyók a szükséges bánatpénzzel és elegendő biztosítékkal ellátva, az árverési feltételeket a diós-győri k. k. irodában eleve megtekinthetik. 3—3

Aichsberg Anna özvegy kereskedőné Ulmból, eltévedésből Pesten maradt Károly fia iránt tudakozódjék a pestvárosi kapitányi hivatalnál, Pest april 12kén 1847. Sze krenyesy Endre városkapitány. 3—3

Arverési hirdetvény.
Ó cs. kir. fenségének Magyarország dicsőült nádorispánjának fenséges örökössei Budán létező hagyományuk azon részének, mely a fenséges örökösök saját használatára meg nem tartandó, jlesen: ko-

Haszonbérlet.
Melly szerint a nagyváradi k. kam. urodalom részéről e folyó 1817dik évi majus hó 3dik napján tartandó nyilvános árverés utján tek. ns Bihar megyében helyezettett 's a fentebb nevezett kincst. urodalomhoz tartozó Váralja, mezővárosában az ugynevezett gilányi koresma szüntén e folyó 1847dik évi november 1ső napjától számítandó három folyvást következő év-

Arverési hirdetvény.
A nagyméltóságú magyar kir. udvari kincstár kegyes jóváhagyásából közhírré tétetik: hogy az 1846ik évi k. k. tokaji uradalmi termésű 109 hordó három puttonos aszú, nemkülönbén ugyanazon évi tolesvai

Hirdetés.
A Győrtől felállított mesterképező intézetnél alkalmazandó két rendes, külön-külön 500 pftnyi évpénzzel ellátandó tanítói állomás elnyerése végett a győri ta-

Gabonaár váltógarasokban.

	Tisztabuzs	Kétezeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukorica
Pesten, april. 16. (pesti m.)	340-380	320-270-280	200-210	110-120	220-250	
Ujhecsén, „ 11. (poz. m.)	220-220	150-190	—	75-80	80-85	140-150
Temesvárott, „ 2.	206-232	—	—	135	83	— 154
Győrtől, „ 10.	210-230	190-200	170-180	134-140	74-76	152-158
Mosonyban, „ 15.	208-263	176-200	175-190	130-140	76-85	155-170
N.Szombatban, „ 13.	212-234	—	196-199	150-154	76-80	—
Pozsonyban, „ 16.	230-248	—	192	140-150	82-84	— 172
Miskolczon, „ 14.	225-230	205-210	200-205	155-160	64-65	160-165

Statuspapir-és részvényárkelet. Bécs, april. 16kán 1847.
bankrészvény 1579 1/2 fr. — frt.
1834ki 500 p.ftos kölesön 762 1/2 „ „
1839ki 250 p.ft. 295 3/16 „ „
Eszterházy 40 fr. sorskötel. 6 1/4 „ „
Cs. kir. arany 4 fr. 36—38 kr.

esiknak, lovaknak, lószerszámoknak, boroknak és házi-butoroknak f. évi april hó 20án és a reá következő napokon a budai királyi várban nyilvános árverés alá bocsátását határozták el; hova a venni szándékozók ezennel meghívatnak. 3—3

re a többet ígérőnek a m. k. udv. kincstár jóváhagyása mellett haszonbérbe fog adatni. —

Mellyhez képest a bérleni szándékozók a mondott napon V. Velenczén délelőtti órákban a kormányzó kir. kam. ügyvédi hivatal irodájában tartandó nyilvános árverésre 44 pftnyi bánatpénzzel ellátva meghívatnak; hol az árverési — ugy a szerződési feltételek eleve mindenkor megtekinthetők. V. Velenczén, februarius 23án 1847. 3—3

termésű 21 hordó két puttonos másias borok, folyó év aprilis 27d k napján Ta ezalon a k. k. tisztartói lakban tartandó nyilvános árverés utján a leg többet ígérőnek készpénz lefizetése mellett eladatni fognak. 3—3

nulvány kerületi főigazgatóság előtt tartandó pályázat határnapja folyó évi junius 24re tüzetett li. Kelt Pesten april hó 6án 1847. Szoblahói Pálma Elek, a magyar kir. tud. egyetemi tan. hites jegyzője. 3—3